

Union of India v. Mohan Singh Chaudhri (Sandhwalia, J.)

ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

(35) ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਚੌ. ਦਾ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮੰਤਰੀ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ, ਪੰਜਾਬ, ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ।

(36) ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੇਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਐਮ ਵੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ. ਜੇ.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ,

1958 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 94।

20 ਅਗਸਤ, 1968

ਪੇਸੇਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ (IV of 1936)- S. 22- ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ- ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਜਰਤਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ- ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ- ਕੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ- ਅਜਿਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ- ਕੀ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ- ਕੀ ਸਿਰਫ ਰੇਲਵੇ ਟ੍ਰੈਕ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਉਜਰਤ ਜਾਂ ਉਜਰਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਇਗੀ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(d) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 20 ਅਤੇ 27)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਰੇਲਵੇ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਅਰਥ ਸਿਰਫ ਰੇਲਵੇ ਟ੍ਰੈਕ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੌੜਾ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਹੈ। ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਸ ਸਿਰਫ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕ 'ਤੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਐਕਟ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 22 ਅਤੇ 25)

1958 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਓਮ ਪਰਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਸ.ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਬੀਰਇੰਦਰ ਸਿੰਘ।

ਡੀ.ਆਰ.ਮਨਚੰਦਾ ਅਤੇ ਰੂਪ ਚੰਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੰਧਾਵ ਆਲੀਆ, ਜੇ.-ਇਹ 23 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਵਿਦਵਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਹੈ। 1958. ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 5 ਮਈ, 1949 ਤੋਂ 7 ਜੁਲਾਈ, 1954 ਤੱਕ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ, ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤੇ ਆਦਿ ਲਈ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ 7,655 ਬਕਾਏ ਹਨ।

(2) ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਹਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਸਬੰਧ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ 3 ਜੂਨ, 1944 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਥਾਈ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ 1 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰੇਲਵੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਰਚ 1949 ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਮਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਇਹ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਟਾਉਣਾ ਗਲਤ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੀ।

Union of India v. Mohan Singh Chaudhri (Sandhwalia, J.)

ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ. ਉਸਨੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ 27 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਪਰਸੋਨਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸਨ, ਨੇ ਫਿਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਪੀਲ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ 8 ਜੁਲਾਈ, 1954 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ 24 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਪਰਸੋਨਲ ਅਫਸਰ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ 30 ਮਈ, 1956 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਪ੍ਰਸੋਨਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1956. ਫਿਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦੀ 17 ਮਈ, 1957 ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 30 ਮਈ, 1956 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ। ਉਸਨੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤੇ, ਬੋਨਸ ਆਦਿ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬਕਾਇਆ ਉਸਨੂੰ 3 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ 8 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ 18 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਵੀ। 14 ਜੂਨ, 1957 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

(4) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ, ਆਰਡਰ 2 ਦੀ ਪੱਟੀ,

ਨਿਯਮ 2, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਰ, ਪੇਸ਼ੈਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਡੀ)। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੰਜ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ: -

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੇਸ਼ੈਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਧੀਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (OPD)
- (2) ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਰਡਰ 2. ਨਿਯਮ 2, ਸੀਪੀਸੀ (ਓਪੀਡੀ) ਅਧੀਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (OPD)
- (4) ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। (OPD)
- (5) ਮੁਦਈ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। (OPD)

(5) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦੇ 1 ਤੋਂ 4 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿਟੋ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 7,655 ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤੇ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਾਧੇ ਆਦਿ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(6) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲਈ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ, ਸੀਪੀਸੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 10 ਅਗਸਤ, 1953 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਮਾਧਵ ਲਕਸ਼ਮਣ-ਏਕੁਥੋ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(7) ਸ੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ (2) ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਰਥਾਤ, ਮਾਦਵ ਲਕਸ਼ਮਣ ਵੈਕੁਥੋ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ

- (1) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1962 SC 8.
- (2) 1964 ਦੇ RFA 8-D ਨੇ 6 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“ਮੁਦਈ ਨੂੰ 8/16 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 102 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 7 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ, ਯਾਨੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ (3) ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਦਵ ਲਕਸ਼ਮਣ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ: -

ਸ੍ਰੀ ਮਾਦਵ ਲਕਸ਼ਮਣ ਵੈਕੁਥੋ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਕਾਏ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਤਨਖਾਹ ਆਰਟੀਕਲ 102 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ *ਟਰਮੀਨਸ ਏ ਕੋਓ* ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਧਿਕਾਰੀ, *Union of India v. Mohan Singh Chaudhri (Sandhawalia J.)* ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

(3/ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ 27 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ। 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੂੰ 8 ਜੁਲਾਈ, 1954 ਨੂੰ ਮੁੜ-ਬਦਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

(9) ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 2 ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਅਹਦੁਲ ਮਜੀਦ (4) ' ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਸਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(10) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਆਖਰੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਮਲਾ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ-ਪੱਖੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ, 1936, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 22(d) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 22 (ਡੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਉਜਰਤਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਉਜਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇਗੀ, ਜਿੰਨੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

(11) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਛੁੱਟੀ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੱਟੀ ਗਈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਉਜਰਤਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੋ ਜ਼ਾਤੀ ਝਗੜੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

(12) ਮਿਸਟਰ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (5) 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਭਾਗਵਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬੰਗਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਫਿਟਰ-ਕੂਲੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬਹਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ

ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ। 137-3-3 ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ, ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਤਹਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਤਿੰਨ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, (ii) ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਟ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਉਪਾਅ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਉਪਾਅ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਉਪਾਅ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਆਮ ਉਪਾਅ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ (iii) ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਕਥਿਤ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਦਿਨ, ਇਸ ਲਈ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(13) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ:-

“ਅਸੀਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਲੇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 15, ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 22(d) ਸਿਵਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ

(5) 1958 PLR 227

(6) ਏਆਈਆਰ 1953 ਨਾਗਪੁਰ, 136.

ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਲਹਿਦਗੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ”

(14) ਇਹ ਹੈ) ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਥਾਰਿਟੀ ਵਿੱਚ, *ਸਿਮਪਲੈਕਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਅਲ-ਉਦ-ਦੀਨ (7)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ। ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ *ਦ ਮਾਡਰਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਆਰ., ਮੰਗਲਵੇਧੋਕਰ (8)*, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚਾਗਲਾ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਭਗਵਤੀ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਡਰਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੇ ਬੋਨਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਬੋਨਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਨਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ,

ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ *ਸੀਰਥਰੀ ਰਾਹੀਂ* ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ (ਏ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ: -

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀ # ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਬੰਬੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਬੰਧ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਉਜਰਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਕਿ ਕੀ ਇਨਕਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਟੌਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ *ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।* ਉਸਨੂੰ।"

(7) ਏ.ਆਈ.ਜੇ.ਟੀ. 1945 ਲਾਹੌਰ 195.

(8) ਏਆਈਆਰ 1950 ਬੰਬ 342.

(16) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਏ.ਆਰ. ਸਰੀਨ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਸੀ. ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (9) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ .

(17) ਸ਼੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ *ਸਿਮਪਲੈਕਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ*, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ *ਅੱਲਾ-ਉਦ-ਦੀਨ (7)* 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। *ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਲਾਹੌਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ (10)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। 10 ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 210 com - ਪੈਨਸ਼ਨ ਵਜੋਂ, ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 35 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਪੇਸ਼ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸ਼ੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਖਿਆ ਹੈ: -

"ਐਕਟ ਇੱਕ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਗਈ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ

Union of India v. Mohan Singh Chaudhri (Sandhwalia, J.)

ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੌਕਰੀ. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੇਸ਼ੇਟ ਆਫ ਵੇਜਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(18) ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਫਿਰ *ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਨੰਤਰੇ ਜਟਾਸੰਕਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀਆ, ਸ਼ਾਹ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼, ਅੰਜਾਰ (11)* ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਿਆਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ

- (9) *ਏਆਈਆਰ 1951 ਬੰਬ 423.*
- (10) *ਏਆਈਆਰ 1948 ਲਾਹੌਰ 202*
- (11) *ਏਆਈਆਰ 1955 ਹੈਚ 8,*

ਸਿਮਪਲੈਕਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅੱਲਾ^ ਉਦ-ਦੀਨ (7), ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏ.ਸੀ. ਅਰਮੁਘਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਵਾਹਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਸਲੇਮ ਜੰਕਸ਼ਨ (12) ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਕ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਨੰਤਰੇ ਜਟਾਸ਼ੰਕਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸਿਮਪਲੈਕਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।

(19) ਸ਼੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਪੇਸ਼ੋਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ, 1936 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ "ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ" ਸਬਦਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਾ 3 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰੀ-ਅਵਾਧੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਫ਼ਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ੋਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਸਮੇਤ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(20) ਅਸੀਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਚੌਕੀ ਅਤੇ ਵਾਰਡ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਘਟਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਵਾਚ ਅਤੇ ਵਾਰਡ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਛੁੱਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਤਹਿਤ ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ

Union of India v. Mohan Singh Chaudhri (Sandhwalia, J.)

ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ. ਰੇਲਵੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਿਆਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਾਲੋ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੰਪਲੈਕਸ ਮਨੂ ਫੈਕਟਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਅੱਲਾ-ਉਦ-ਦੀਨ (7) ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਲਾਹੌਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ (10) ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਪਲੈਕਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਲੇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਜਰਤ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਜਰਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੇਸ਼ਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

(21) ਸ੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਨੇ ਪੇਸ਼ਟ ਆਫ ਵੇਜਜ਼ ਐਕਟ, 1936 ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਚਤੁਰਾਈ ਵਾਲੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਉਠਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਹੈ: -

ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਉਪ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੇਲਵੇ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਕਿਸੇ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।

(22) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੇਲਵੇ ਉੱਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਟ੍ਰੈਕ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ। ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ*

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਿਰਫ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਖਾਸ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਧਾਰਾ 1(4) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਜਰਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 22 (ਡੀ) ਦੀ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(23) ਵਿਵਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (v) ਵਿੱਚ. ਪੇਸ਼ਟ ਆਫ ਵੇਜਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ), ਰੇਲਵੇ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1890 (1890 ਦਾ 9) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ

ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

(24) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਰੇਲਵੇ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ, 1890 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

"ਰੇਲਵੇ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਰੇਲਵੇ, ਜਾਂ ਯਾਤਰੀਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਜਨਤਕ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

(c) ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਦਫ਼ਤਰ, ਗੋਦਾਮ, ਘਾਟ, ਵਰਕਸ਼ਾਪ, ਕਾਰਖਾਨੇ, ਸਥਿਰ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਕੰਮ।"

(25) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਰੇਲਵੇ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਚੌੜਾ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਐਕਟ ਦੇ. ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਰਿਸਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ *ਭਗਵਤ ਰਾਏ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰੇਲਵੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੰਦ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਰੱਦ ਹੈ।

(26) ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 8 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ "ਕੀ ਦਰਖਾਸਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਜੇ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਹਨ?" 18 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 14 ਜੂਨ, 1957 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀ. 13 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਫੈਸਲੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ: -

"ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅੰਕ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਰਜ਼ੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

(27) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਖੁਦ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ-ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਪੇਸ਼

Union of India v. Mohan Singh Chaudhri (Sandhawalia, J.)

ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 22(d)' ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(28) ਅੰਕ ਨੰਬਰ 1 ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 23 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਨ . ਅਰੁਲਾ , ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਜੇ.ਵੀ.ਐਮ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ